

ਡਾਇਰੈਕਟ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ (ਐ.ਸਿ), ਪੰਜਾਬ

ਪੰਜਾਬ ਸਿੱਖਿਆ ਭਵਨ (ਪੀ.ਐਸ.ਈ.ਬੀ.) ਬੀ ਬਲਾਕ, ਪੰਜਾਬੀ ਮੰਜ਼ਿਲ,
ਅਜੀਤਗੜ੍ਹ (ਮੋਹਾਲੀ) ਪੰਜਾਬ E-mail id: mdmpunjab@punjabeducation.gov.in

ਫੋਨ ਨੰ. 0172-2210019

ਵੱਲ

ਸਮੂਹ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ (ਸੈ.ਸਿ/ਐ.ਸਿ.)

ਸਮੂਹ ਸਕੂਲ ਮੁੱਖੀ (ਵੈਬ-ਸਾਈਟ ਰਾਹੀਂ)

ਪੰਜਾਬ।

ਮੀਮੋ ਨੰ. ਐਮ.ਡੀ.ਐਮ.ਐਸ./02/E-317215/ਜੀ.ਐਮ./2022/96763

ਮਿਤੀ: 22/04/2022

ਵਿਸਾ:- ਰਾਜ ਦੇ ਸਮੂਹ ਸਕੂਲਾਂ ਮਿਡ ਡੇ ਮੀਲ ਦਾ ਚਾਰਜ ਦੇਣ ਸਬੰਧੀ।

1.0 ਇਸ ਦਫਤਰ ਦੇ ਪੱਤਰ ਮਿਤੀ 05/11/2008 ਅਤੇ 18/12/2009 ਦੀ
ਲਗਾਤਾਰਤਾ ਵਿੱਚ (ਕਾਪੀ ਨੱਥੀ)।

2.0 ਇਥੇ ਆਪ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ
(ਐ.ਸਿ) ਵੱਲੋਂ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਡ ਡੇ ਮੀਲ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਵੇਖਣ
ਲਈ ਕਿਸ ਅਧਿਆਪਕ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ।

3.0 ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਮਿਡ ਡੇ ਮੀਲ ਦਾ
ਚਾਰਜ ਸਕੂਲ ਮੁੱਖੀ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਸਕੂਲ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ (ਐ.ਸਿ.)

(3818
10/11/08)

ਪੰਜ-ਕ-ਮਾਲ

ਪੰਜ-ਕ-ਮਾਲ
10/11/08

ਦਫ਼ਤਰ ਗਾਇਡਰਟਰ ਸਰਕਾਰ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ
ਸਟੇਟ ਪੋਰਟਰ ਗਾਇਡਰਟ, ਸਭ ਸਿੱਖਿਆ ਅਧਿਆਨ ਅਕਾਡਮੀ, ਪੰਜਾਬ, ਐਸ
ਸੀ ਵੀ ਨੰ. 104-106, ਸਿਕਟਰ 34-ਏ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ

ਟੈਲੀਫੋਨ

2621106

2623207

2663104

2624673

ਸੇਵਾ ਵਿਧ

ਫੋਲਾ

2624687 ✓

2623206

ਈ-ਮੈਲ

essa.punjab@yahoo.co.in

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਮੁਹੂਰ ਸਿਲਾ ਸਿੱਖਿਆ ਆਫਸਰ (ਸੀ ਸਿ)

ਮੀਨੇ ਦੀ ਮੌਮ ਦੀ ਮੌਮ ਸੀ/2008/

ਮਿਤੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 5 ਨਵੰਬਰ, 2008

ਵਿਸਾ ਮਿਛ ਤੇ ਮੀਲ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਜਾਂਦੇ।

1.0 ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸੇ ਦੇ ਆਪ ਜੀ ਤਾਲ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਹੈਂਦੀ ਗੱਲ ਬਾਅਦ
ਗੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਲੀ, ਖੇਡ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ।2.0 ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਾਹੀ ਇਸ ਦਫ਼ਤਰ
ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਇਲੀ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਮਿਛ ਤੇ ਮੀਲ
ਸਕੀਮ ਅਧਿਕ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਅਪਰ
ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਵਿੱਖੋਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਇੰਸ ਅਤੇ ਮੇਡੀਕ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ
ਫਿਊਂਟੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਛ ਤੇ ਮੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਸਕੂਲ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਲੋਂ
ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸਿਆਚਾ
ਨੁਕਸਾਨ ਹੈ ਇਹਾਂ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹਨਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਵੇਂਦ ਤੇ ਪੀ
ਟੀ ਆਈ, ਛੀ ਪੀ ਈ, ਗਾਇੰਗ ਟੀਚਰ, ਸਿਲਾਈ ਟੀਚਰ, ਐਸ ਐਲ ਦੇ ਆਇ
ਮੈਜ਼ੂਦ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਗਾਇਦ ਨਿਯਮਾਂ ਮੁਢਾਈ ਪੂਰਾ ਵਰਕ ਲੋਡ ਦੀ ਨਹੀਂ
ਹੈ।3.0 ਉਪਰੋਕਤ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਵੇਲੇ ਹੈਂਦਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਤ
ਵਿਚਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਇਹ ਵੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: ਸਿੱਖੇ ਤੀਕ ਸੰਭਾਵ
ਹੋਵੇ ਸਾਰੇ ਅਪਰ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲਾਂ / ਹਾਈ ਸਕੂਲਾਂ / ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਰੀਡਰੀ
ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤੇ ਵੀ ਤੋਂ ਕਿਸੀ ਕਲਾਸ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਛ ਤੇ ਮੀਲ ਦੇਣ
ਦੀ ਸਿੰਮੇਵਾਹੀ ਪੀ ਟੀ ਆਈ, ਛੀ ਪੀ ਈ, ਗਾਇੰਗ ਟੀਚਰ, ਸਿਲਾਈ ਟੀਚਰ,
ਐਸ ਐਲ ਦੇ ਆਇ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਮੇਵ ਅਤੇ ਬਿੰਗਲਿਸ਼ ਦੇ
ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਛ ਤੇ ਮੀਲ ਦੀ ਸਿੰਮੇਵਾਹੀ, ਸਿੱਖੇ ਤੀਕ ਸੰਭਾਵ ਹੋਵੇ, ਨਾ ਇੰਡੀ
ਜਾਂਦੇ।

— ਸ਼ੁਭੀ —
ਗਾਇਡਰਟਰ ਸਰਕਾਰ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ

18-DEC-2009 14:25

OM2 - 2624682

ਪਿਛ ਅੰਕਣ ਤੇ ਐਮ ਸੀ ਐਮ ਸੀ/100/੬੨੪-੮੩ ਮਿਤੀ : 5.11.2008
ਇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਵ੍ਰਿਤਾਵਾ ਹੋਣ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਜੇਕਿ ਕਾਗਡੀ ਇੱਤ

• ਕੋਤਿਆ ਜਾਦਾ ਹੈ :-

1. ਭੀ ਪੀ ਆਈ (ਮੈਂ ਹਿ) ਪੰਜਾਬ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
  2. ਤੀ-ਪੀ ਆਈ (ਮੈਂ ਹਿ) ਪੰਜਾਬ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
  3. ਪੰਡਲ ਮਿਥਿਆ ਅਖਸਰ, ਜਲੰਧਰ, ਨਾਡਾ ਅਤੇ ਕਰੀਦਕੋਟ
  4. ✓ ਢਾਤ ਦੇ ਸਮੁਹ ਨਿਲ੍ਹ ਮਿਥਿਆ ਅਖਸਰ (ਮੈਂ ਹਿ)

~~ग्रन्थालय संस्कृत मंडप~~

ਸੇਵਾ ਲਿਖੇ

1. ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਸਮੂਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਿਥਿਆ ਅਧਿਕਾਰ (ਸੈ.ਸਿ.)

2. ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਸਕੂਲ ਮੁੱਖੀ (ਬੈਂਦ ਸਾਈਟ ਰਾਹੀਂ)

ਮੀਮੋ ਨੰ ਐਮਡੀਐਮਸੀ/09/9246

ਮਿਤੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 18 ਦਸੰਬਰ, 2009

ਵਿਸ਼ਾ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਮਿਡਲ ਸਕੂਲ, ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮਿਡ ਡੇ ਮੀਲ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਬਾਰੇ।

1.0 ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਇਸ ਦਫਤਰ ਦੇ ਪੰਤਰ ਨੂੰ
 ਐਮਡੀਐਮਸੀ/20088 ਮਿਤੀ 5.11.2008 ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਖੇਤਰ ਕੀਤੀ
 ਜਾਵੇ।

2.0 ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਸਮੂਹ ਸਕੂਲ ਮੁੱਖੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ
 27.11.2009 ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੱਲ ਕਾਢੀ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਵਿਚਾਰੀ
 ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਮਿਡਲ, ਹਾਈ, ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ
 ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਡ ਡੇ ਮੀਲ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਕਿਸ ਅਧਿਆਪਕ ਦੀ
 ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਪ੍ਰਤਿਬੇਨਤੀਆਂ ਵੀ
ਮੈਂ
ਅਤੇ ਸਾਇੰਸ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀਆਂ ਖਾਲੀ
ਆਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਇਆ ਇਹ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਕਿ
ਇਹ ਕੰਮ ਪੀ.ਟੀ.ਆਈ.., ਡੀ.ਪੀ.ਈ.., ਡਾਕਾਈਂਗ ਟੀਚਰ, ਸਿਲਾਈ ਟੀਚਰ ਜਾਂ
ਐਸ.ਐਲ.ਏ. ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

3.0 ਪਰੰਪਰਾ ਇਹ ਆਮ ਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ
 ਨੂੰ ਠੀਕ ਢੰਗ ਲਾਲ ਨਾ ਸਮਝਣ ਦੀ ਵਜ਼ਾ ਕਰਕੇ ਕਈ ਸਕੂਲ ਮੁੱਖੀਆਂ ਵੱਲੋਂ
 ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਹਿੰਦੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਸਿਰਫ ਇਸੀ ਗੱਲ ਕਰਕੇ ਲਗਾ
 ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਿਡ-ਡੇ-ਮੀਲ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ
 ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਹੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ
 ਹਦਾਇਤਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਹਿਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ
 ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੀ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਪਾਸ ਕੰਮ

ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਹੁਤਾਇਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਕਿਸੀ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਕੋਲ ਇਤਨਾ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਬੋਡ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਕੂਲ ਮੁੱਖੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਪਣੇ ਪੌਧਰ ਤੋਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਲੋਕਲ ਸਕੂਲ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਇਆ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਤੋਂ ਸੱਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਫੈਸਲਾ ਸਕੂਲ ਮੁੱਖੀ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੰਮ ਕਿਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਸਕੂਲ ਸਿਖਿਆ, ਪੰਜਾਬ

ਉਤਾਰਾ : ਡਾਕਾਂ (ਓਮ.ਆਈ.ਐਸ.) ਨੂੰ ਵੈਬ ਸਾਈਟ ਤੇ ਪਾਉਣ ਲਈ